

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

**ЗБІРНИК
НАУКОВИХ ПРАЦЬ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ,
АСПІРАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ**

ОДЕСА
2017

ББК 36.81 + 36.82
УДК 663 / 664

Головний редактор, д-р техн. наук, професор
Заступник головного редактора, канд. техн. наук, доцент.
Відповідальний редактор, д-р техн. наук, професор

Б.В. Єгоров
Н.М. Поварова
Г.М. Станкевич

Редакційна колегія
доктори наук, професори:

Р.В. Амбарцумянц, А.Т. Безусов, С.В. Бельтюкова,
О.Г. Бурдо, Л.Г. Віннікова, О.І. Гапонюк,
О.К. Гладушняк, К.Г. Іоргачова, Л.В. Капрельяц,
М.Р. Мардар, В.І. Мілованов, В.В. Немченко,
Л.А. Осипова, О.І. Павлов, В.М. Плотніков,
І.І. Савенко, О.Є. Сергєєва, Л.М. Тележенко,
О.С. Тітлов, Н.А. Ткаченко, О.Б. Ткаченко,
Г.М. Хмельнюк, В.А. Хобін, Н.К. Черно
О.О. Коваленко, Г.В. Крусір, Д.О. Жигунов

доктори наук:

Одеська національна академія харчових технологій
Збірник наукових праць молодих учених, аспірантів та студентів
Міністерство освіти і науки України. – Одеса: 2017. – 357 с.

Збірник опубліковано за рішенням вченої ради від 04.07.2017 р., протокол № 17
За достовірність інформації відповідає автор публікації

РОЗДІЛ 8

**ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ ІННОВАЦІЙНО-
ІНВЕСТИЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ
ХАРЧОВОЇ ТА ЗЕРНОПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ**

Література

1. Мних Є.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: підр. / [Електронний ресурс] / Є.М. Мних. – Режим доступу: [http:// pidruchniki.ws/ 1663111641846/ ekonomika/ekonomichniy_analiz_-_mnih_yev](http://pidruchniki.ws/1663111641846/ekonomika/ekonomichniy_analiz_-_mnih_yev).
2. Фінансова звітність ПАТ «Борщівський сирзавод» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://borshivcheese.pat.ua/emitents/reports/year/2012>.
3. Фінансування і кредитування підприємств АПК. Навч. посібник / [Л.І. Катан, Ю.В. Масюк, С.О. Корецька та ін.]. – К.: ТОВ «ДКС-центр», 2012. – 300 с.

СОБІВАРТІСТЬ ПРОДУКЦІЇ ЯК ГОЛОВНИЙ ІНДИКАТОР КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА

Номеровська Т.С., студентка ОКР «Бакалавр» економічного факультету
Одеський державний аграрний університет, м. Одеса

Формування витрат та собівартості продукції є актуальною проблемою вітчизняних підприємств, але в сільському господарстві вона не тільки не втрачає актуальності з часом, а й загострюється непередбачуваними протиріччями, що виникають в економічному середовищі. Розв'язання цієї проблеми дозволяє суттєво підвищити конкурентоспроможність підприємства.

Актуальність проблеми посилюється ще й тим, що інфляційні процеси, які мають місце впродовж останніх років, не сприяють зниженню рівня витрат. Прибуток досягається, в основному, не шляхом зменшення затрат на виробництво продукції, а за рахунок зростання її ціни[1].

Витрати виробництва – основний і найбільш складний елемент організації та розвитку виробничо-господарського механізму підприємств, а собівартість продукції є головним індикатором конкурентоспроможності підприємства.

Необхідність удосконалення формування витрат та зниження собівартості сільськогосподарської продукції підтверджується показниками негативної динаміки та структури витрат, розрахованими на прикладі ВТФ «Олтіс» ТОВ Захарівського району Одеської області (табл. 1).

**Таблиця 1 – Динаміка та структура витрат на виробництво продукції
рослинництва в ВТФ «Олтіс» ТОВ Захарівського району Одеської області**

Елементи витрат	2014 р.		2015 р.		2016 р.		2016 р. до 2014 р.	
	тис. грн.	%	тис. грн.	%	тис. грн.	%	+/-	%
Матеріальні затрати	2726,4	31,7	4892,2	50,8	6146,0	63,8	3419,6	у 2,3 рази більше
Витрати на оплату праці	403,8	4,7	425,2	4,4	444,6	4,6	40,8	110,1
Відрахування на соціальні заходи	150,2	1,7	182,1	1,9	94,3	1,0	-55,9	62,8
Амортизація	545,0	6,3	606,8	6,3	766,6	8,0	221,6	140,7
Інші операційні витрати	1252,4	14,6	2495,5	25,9	2175,6	22,6	923,2	173,7
Усього витрат	5077,8	100,0	8601,8	100,0	9627,1	100,0	4549,3	189,6

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності ВТФ «Олтіс» ТОВ Захарівського району Одеської області.

В структурі загальних витрат найменша частка припадає на відрахування на соціальні заходи та оплату праці персоналу. При таких параметрах оплата праці не виконує заохочувальної функції, і як наслідок – не спонукає до ресурсозбереження і економії витрат, якісного виконання технологічних операцій. Загрозливою є динаміка зростання частки і абсолютної суми (в 2,3 рази) матеріальних витрат.

За даними фінансової звітності ВТФ «Олтіс» ТОВ Захарівського району має місце й загрозна динаміка собівартості одиниці продукції рослинництва (табл. 2). У 2,5 рази за три роки зростає собівартість зерна озимої пшениці, майже у 1,5 рази – ячменю. Стрімке збільшення виробничої собівартості за 2014–2016 рр. спостерігалось при вирощуванні соняшника: виробнича собівартість насіння за три роки зростає у 2,8 рази.

Таблиця 2 – Динаміка виробничої собівартості 1 ц основних видів продукції рослинництва в ВТФ «Олтіс» ТОВ Захарівського району Одеської області, грн.

Види продукції	2 014 р.	2 015 р.	2 016 р.	2016 р. до 2014 р., %
Зерно пшениці озимої	90,3	225,7	227,1	у 2,5 рази більше
Зерно ячменю	145,7	219,0	215,9	148,3
Насіння соняшнику	210,8	346,7	563,1	у 2,8 рази більше
Насіння ріпаку	–	299,3	–	–

Джерело: розраховано за даними фінансової звітності ВТФ «Олтіс» ТОВ Захарівського району Одеської області.

Досягти уповільнення стрімкого зростання собівартості виробленої продукції можливо шляхом підвищення урожайності сільськогосподарських культур, а це вимагає впровадження системи заходів з підвищення економічної родючості землі і всебічної інтенсифікації виробництва, альтернативи якій не існує [2].

Аграрні підприємства мають значний потенціал відносно формування конкурентоспроможності продукції не лише на національному, а й на глобальних ринках продовольства. Головною перешкодою тут є висока собівартість продукції, що в свою чергу є наслідком низької окупності матеріальних витрат продукцією. Відсутність комплексного підходу в управлінні витратами та збалансованого співвідношення між окремими їх складовими не дозволяє забезпечити використання потенціалу біологічних активів та досягати високої врожайності сільськогосподарських культур. За відсутності дієвої державної підтримки необхідна мобілізація власних ресурсів підприємств та наявних резервів [3].

Базова структура заходів щодо оптимізації витрат та зниження собівартості має включати крім агротехнологічних заходів організаційно – управлінські та економічні заходи: управлінський облік та фінансовий менеджмент, бюджетування витрат і впровадження центрів відповідальності, удосконалення нормативної бази і інноваційні системи контролю за витратами, цінову політику та комерційний розрахунок. Правильно організований управлінський облік забезпечить керівників сільськогосподарських підприємств оперативною та достовірною інформацією для планування, аналізу, контролю та прийняття обґрунтованих управлінських рішень. Якісно нового рівня вимагає наукове забезпечення апробації нових адаптованих сортів рослин, розробки систем ринкової політики та конкурентних стратегій.

Науковий керівник – к.е.н., доцент Бахчиванжи Л.А.

Література

1. Копняк Н.І. Чинники, що впливають на собівартість продукції в контексті системи управління витратами підприємства / Н.І. Копняк. – Вінниця, 2013. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nauka.kushnir.mk.ua/?p=29955>.
2. Андрійчук В.Г. Економіка підприємств агропромислового комплексу [Текст] : підручник : затверджено МОН України / В.Г. Андрійчук; – К.: КНЕУ, 2013. – 779 с.
3. Вудвуд В.В. Резерви зниження собівартості продукції як один із напрямків підвищення ефективності функціонування підприємства / В.В. Вудвуд // Інноваційна економіка. – 2013. – С. 100–103.– [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://inek_2013_8_21.pdf.

ОЦІНКА ОПТИМАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ПАТ «МИРОНІВСЬКИЙ ХЛІБОПРОДУКТ»

Мініна Вікторія Олександрівна

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

В умовах нестабільної економічної ситуації особливо актуальна проблема оптимізації структури капіталу компанії, оскільки оптимальна структура капіталу дає змогу раціонально використовувати фінансові ресурси і впливає на вартість підприємства.

ПАТ «МХП» – провідна компанія українського ринку курятини, займає близько 35 % ринку курятини і більше 55 % українського ринку промислового виробництва курятини. МХП – перша українська агропромислова компанія, чії акції котуються на основному майданчику Лондонської фондової біржі.

Основні показники діяльності ПАТ «МХП» за 2011-2015 рр. представлені у табл. 1.

Таблиця 1 – Основні показники діяльності ПАТ «МХП»

Рік	Дохід від реалізації, тис.дол.	ЕВІТДА, тис.дол.	Операційний прибуток, тис.дол.	Чистий прибуток/збиток, тис.дол.	ROE,%	ROA,%
2011	1 229 090	401 085	320 744	259 355	28,01	20,63
2012	1 407 522	467 718	380 583	310 916	25,94	18,80
2013	1 496 079	391 070	271 836	162 240	12,99	14,13
2014	1 379 048	555 876	414 975	-412 338	-43,61	24,24
2015	1 183 283	459 041	363 915	-125 726	-18,69	22,11

У результаті проведеного аналізу господарської діяльності ПАТ «МХП» у період 2011-2015 років було виявлено, що найбільшого значення показник «ЕВІТДА» набуває у 2014 році (555 876 тис.дол), найменшого – в 2013 році (391 070 тис.дол). У 2011-2013 рр. «МХП» мав чистий прибуток на рівні 160-310 млн. \$. У 2014 році отримано чистий збиток 412 млн. \$, в 2015 – 125 млн. \$. Це пов'язано із значною девальвацією гривні, а також з забороню на поставку птиці в Митний Союз і припинення роботи птахофабрики «Шахтарська» в Донецькій області.

Вартість власного капіталу розраховується за методом CAPM, а розрахунок фактичної вартості зобов'язань здійснюється на базі даних, представлених в звіті про результати господарської діяльності. Результати розрахунку середньозваженої вартості власного і позикового капіталу за два роки представлено в таблиці 2.

ВИВЕДЕННЯ НА РИНОК КОНЬЯКУ ДЛЯ ЖІНОК ПІД ТМ «ФРАНЦУЖЕНКА» НА ПРАТ «ОДЕСАВИНПРОМ» Бузинський В.О.	279
SWOT-АНАЛІЗ УКРАЇНСЬКОГО РИНКУ СОЦІАЛЬНОЇ РЕКЛАМИ Ковтонюк Д.В.	282
ВИЯВЛЕННЯ ПЕРЕВАГ НАСЕЛЕННЯ М. ОДЕСИ ЩОДО ЗМІСТУ ТА ФОРМ РЕКЛАМНИХ ПОСЛУГ Берченко К.А.	284
АНАЛІЗ РЕСУРСНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИННОГО ТУРИЗМУ В ОДЕСЬКОМУ РЕГІОНІ Жихарева Н.О.	286
МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ МІСТА ОДЕСА Новак В.І.	288
СТАН УКРАЇНСЬКОГО РИНКУ СОКОВОЇ ПРОДУКЦІЇ Махно Н.О.	289
PROBLEMS AND DEVELOPMENT PROSPECTS OF THE FISHING INDUSTRY IN UKRAINE Shuvalova Anastasia.....	291
MINIMIZING THE IMPACT OF ASF ON UKRAINIAN ECONOMICS Patyukova N.S.	293
ОЦІНКА ОПТИМАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ АГРОХОЛДИНГА «KERNEL» Федорова Т.С.	294
ДІЛОВА АКТИВНОСТЬ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ КАПІТАЛІЗАЦІЇ Смертенюк Н. Ю.	297
СОБІВАРТІСТЬ ПРОДУКЦІЇ ЯК ГОЛОВНИЙ ІНДИКАТОР КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ АГРАРНОГО ПІДПРИЄМСТВА Номеровська Т.С.	299
ОЦІНКА ОПТИМАЛЬНОЇ СТРУКТУРИ КАПІТАЛУ ПАТ «МИРОНІВСЬКИЙ ХЛІБОПРОДУКТ» Мініна В. О.	301
ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНОГО КАПІТАЛУ Кіщенко А.М.	303
КОНТРОЛЬ ДОСТОВІРНОСТІ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ЩОДО ТОВАРНО-МАТЕРІАЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ ПІДПРИЄМСТВА Жиговська А.В.	305
КЛАСИФІКАЦІЯ ГРОШОВИХ КОШТІВ ДЛЯ ПОТРЕБ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ Мартинівська О.С.	307
МЕТОДИЧНЕ ПИТАННЯ АНАЛІЗУ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ Прокопенко О.А.	309

Наукове видання

**Збірник наукових праць
молодих учених, аспірантів
та студентів**

Головний редактор акад. Б.В. Єгоров
Заст. головного редактора, канд. техн. наук Н.М. Поварова
Відповідальний редактор акад. Г.М. Станкевич
Технічний редактор Т.Л. Дьяченко